



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Confessionibus Ritè ac fructuosè excipiendis Doctrinas
tam generales, quàm speciales ad varios Hominum Status
accomodatas complectens**

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1679

De sexta obligatione Ad pænitentiam imponendam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49251](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49251)

restitueret, quod ei injustè abstulisset? 6. Jubeat mentis generalis illius legis à natura ipsa dictatæ: quod tibi noceri fieri, alteri ne feceris. Si ergo ipse tam ægrè fert, sua sibi ab alio ablata esse, nec restitui, cur non similem dolorem alio concipiendum meritò credat? 7. Etiam illam Christi sententiam Matth. 6. in memoriam revocet: quærite primum regnum DEI & justitiam ejus &c. jubeat proinde spes non dubiè implendam fore hanc promissionem, si ipse ante justitiæ, quod hîc & nunc exigitur, sincerè impleat.

VII. Si Pœnitens per ipsum restituere velit, non facile acceptet hoc onus, nisi fortè alia via non occurreret restitutione faciendæ, tum enim suscipere quidem id posset, sed summa cautelam adhibere deberet, ne, dum alteri per restitutionem consulit, Pœnitenti per sigilli violationem noceat, famæque auferat.

DE SEXTA OBLIGATIONE

Ad pœnitentiam imponendam.

Qu. I. *An Confessarius obligatus sit ad pœnitentiam imponendam?* R. affirmativè ex communi sententia Theologorum. Quia verò etiam hoc onus satis grave nonnullis Confessariis accidit, ideo ad illud nonnihil alleviandum servari poterunt sequentes regulæ.

Regula prima. Non dimittendus est Pœnitens, qui etiam pro gravissimis peccatis vult minimam saltem pœnitentiam acceptare. Ita Regin. Homob. Hostiens. Abbas Molfesius & alii apud Dian. p. 2. tr. 1 §. ref. 52.

Regula secunda. Confessarius non tenetur imponere pœnitentiam (saltem gravem & peccatis commensuratam) nisi quem prudenter judicare potest, vel satisfacisse, vel certe pœnitentiæ post satisfactorum, sive per propria opera, sive per indulgentias obtentas. Ita Lugo, Arriaga, Dicastillo. & communiter RR. colligiturque ex Glossa in Extrav. Antiquorum de pœnit. & remiss. ubi Bonifacius VIII. reprehendit Confessarios, qui tempore Jubilæi pœnitentias imposuerunt.

Regula tertia. Non est medicinalis pœnitentia injungenda, quando obligatio ad satisfactionem per pœnitentiam lata est, quia accessorium sequitur principale. Ita communis sententia, teste Lugo d. 27. s. 2. n. 22.

Regula quarta. Melius est propter misericordiam reddere rationem, quam propter crudelitatem. Ita Author Operis imperfecti in Matthæum apud Præpos. q. 12. du. 7. quam sententiam huc applicant Authores.

Regula quinta. Tutiùs est cum parva pænitentia, quæ sponte suscipitur, & verisimiliter impletur, mittere confessos ad purgatorium, quam cum magna pænitentia non implenda ad infernum. Ita Gerson, cit. à Laym. c. 15. n. 11.

Regula sexta. Efficaciùs est ad satisfactionem modicum opus cum fervore, & in gratia peractum, quam plurima opera tepidè, & in statu peccati mortalis absoluta, uti nemo diffitebitur; atqui si multa & gravia imponantur, timeri meritò potest, ne diu differantur, & in statu peccati tepidè, & sine fructu peragantur; secus verò sentiendum de iis, quæ ob parvitatem paulò post confessionem persolvuntur.

Regula septima. Facile reddet rationem Principi ille Judex, qui pænas decernit juxta leges ab ipso Principe præscriptas; atqui hoc facit Confessarius, qui in pænitentiis injungendis probabiles sententias, quas Theologi ajunt esse dictamina prudentiæ, & interpretationem voluntatis Divinæ, sequitur, ergo.

Regula octava. Prudenter facit, qui minus malum permittit, ut gravius prohibeat; atqui plura & graviora mala oriri possunt ex nimis gravibus pænitentiis impositis, quam ex nimis levibus, ergo, si in alterutro capite excessus admittendus est potiùs in posteriori, quam in priori committi debet. Maj. patet, Min. probatur; quia ex levibus pænitentiis hoc unum ferè damnum timeri potest, ne Pænitens audacior fiat in peccatis comittendis, quod tamen incommodum rarò præcisè ex levitate pænitentia sequitur, cum talis peccator gravis ex una parte se possit facilè liberare à pænitentia lucrando indulgentias plenarias; ex altera verò parte si audacior factus est ad peccandum, æquè neglecturus sit graves pænitentias à Confessario impositas, atque alia peccata committit; ex gravibus verò pænitentiis impositis fieri facilè potest, ut imprimis ipse Pænitens non facilè accedat ad confessionem; deinde alii etiam audientes tam rigidos esse confessarios, absterreantur ab usu ejusdem Sacramenti. Præterea etiam prudenter timeri potest, ne pænitentia tales non persolvantur, aut tepidè

tepidè perficiantur; & tandem apud tales peccatores me-
dum est, ne interea iterum in peccata labantur, & sic pœnitentiam gravem in alia tempora dilatam in peccato persolvant, quo pacto omnis fructus pœnitentiæ tollitur, imò juxta potabilem nonnullorum sententiam omnino non satisfacit precepto Sacerdotis pœnitentiam injungentis.

Regula nona. Qui nimium emungit, elicit sanguinem. Ita sapiens Prov. 30. quam regulam meritò ob oculos habere debet Confessarius, timerèque, ne, dum nimis accuratus est, studet in proportionatis pœnitentiis inveniendis & injungendis, se quidem non necessaria anxietate cruciet, Pœnitentis verò indifferetis pœnitentiis oneratos ab hoc Sacramento advertat, & sic sanguinis, id est, damni à Pœnitente accepti salutem materialiter reus sit.

Qu. 2. Quomodo possit Confessarius Pœnitenti omni pœnitentiæ suscipienda aut peragenda alleviare? R. si hortetur illum, adjuvetque ad indulgentias plenarias obtinendas; ut autem hoc præstare possit, sequentia bene observet.

I. Studeat habere cognitionem indulgentiarum, quas communius Pœnitentes lucrari possunt. Eæ autem ad quas que ferè capita revocari possunt, scilicet ad indulgentias Congregationum, Rosarii, S. Francisci &c. Stationum, concessas metallis aut imaginibus, templis Societatis J E S U, & que omnibus Christianis communes sunt.

Congregatio Rosarii habet indulgentias plenarias pro his qui prima Dominica mensis confitentur, & comunicant; aut Processioni intersunt, & proponunt confiteri & communicare: qui recitant Psalterium: qui in festis B. V. quinque Altaria visitant: qui primâ Dominicâ mensis post confessionem (non exprimitur Communio, ergo nec requiritur) visitant Altare Rosarii. Congregatio S. Francisci has habet plenarias. Quando quis suscipitur: qui post Sacramentum Confessionis & Communionis susceptum Processioni mensis interesse: qui coronam B. V. 72. salutationibus, & octo orationibus Dominicis constantem recitat, & in fine semel salutationem Angelicam pro Pontifice annectit: qui Christi Domini coronam 33. Pater & Ave constantem recitat (quas regni obtinere possunt, si tantum Psalmum aut Hymnum de B. Virgine aut Christo recitant (qui Officium Defunctorum aut

Psalmos penitentiales orat : qui communicat diebus Dominicis aut festis B. V. aut unius Sancti ex Ordine S. Francisci; qui in templo Franciscanorum 5. Pater & Ave recitat in festo Portiunculæ, S. Bonaventuræ 14. Julii, S. Claræ 12. Augusti, S. Ludovici Episcopi 14. Aug. S. Francisci 4. Octobris.

Indulgentiæ Numismatis concessæ sunt. Primò Quinque Sanctorum, ratione quorum habentur indulgentiæ plenariæ, quoties Confessio & communio peragitur: quoties Rosarium aut Officium parvum B. V. aut Defunctorum recitatur (quo opere, sicut & priori etiam anima purgatorii liberari potest) quoties ægri 5. Pater & Ave ad honorem Quinque Sanctorum recitant : quoties moribundi SS. nomen Jesus pronuntiant: quoties à Religiosis Ordinis horum Sanctorum exercetur opus regulis conforme, addito Salve Regina pro felici gubernatione suæ Sanctitatis. 2. S. Caroli Borromæi, ratione cujus habentur plenariæ, si post Confessionem & post Communionem reciteretur vel Officium, vel Rosarium, vel audiat Missa, vel visiteretur Venerabile, vel opus mortificationis exerceatur, vel regula observetur, vel Psalmus de profundis pro Defunctis dicatur ; item si quis confessus legit sacrum, aut communicat, & pro exaltatione Ecclesiæ, & extirpatione hæresum orat (liberat etiam animam, si pro ea orat) si quis tria sacra legi curet pro defunctis, duodecies intra annum liberare potest animam : si quis in festo S. Caroli post Confessionem & Communionem recitat 5. Pater & Ave ; in agone SS. Nomen invocat ; quæ omnes indulgentiæ animabus purgatorii etiam applicari possunt. 3. Urbani VIII. ordinariæ, ratione quarum obtineri possunt indulgentiæ plenariæ, quando quis Dominicâ primâ Quadragesimæ, in festo Ascensionis, Epiphaniæ, Pentecostes & duabus sequentibus feriis, Corporis Christi, SS. Petri & Pauli, S. Joannis Baptistæ confitetur, & communicat ; aut in agone dolet ex animo de peccatis. Extraordinariæ (quibus ferè similes sunt indulgentiæ in honorem S. Thomæ Villanovani concessæ) præter ante dictas continent insuper facultatem plenarias lucrandi, si quis intra hebdomadam semel recitat vel Breviarium, vel Officium B. V. aut defunctorum, vel septem Psalmos penitentiales, vel tertiam partem Rosarii, catechizat pueros, ægros vel captivos visitat, vel pauperibus subvenit: confitetur & communicat in

uno ex supra dictis festis, & præterea in festo Assumptionis, Dedicacionis, Patrocinii templi, possuntque hæ indulgentiæ Defunctis applicari.

Stationum indulgentiæ sunt, quæ certis templis Romæ sunt concessæ, uti passim Catalogi hac de materia ostendunt. Imò non desunt, qui dicant, singulis diebus posse in septem primariis templis Romæ plenarias indulgentias semel in templo S. Joannis Lateranensis verò sexies obtineri. Ut autem hæ indulgentiæ, quæ meritò magni faciendæ sunt, melius intelligantur, & aliis etiam bene explicari possint à Confessario, sequentia bene notare debet. 1. Has in primis obtineri posse à Sodalibus Rosarii, visitando quinque Altaria ad sint, & in singulis visitationibus 5. Pater & Ave recitando: à Sodalibus Annunciatæ dicendo 7. Pater & Ave in aliquo Societatis templo, si haberi possit; alioqui in alio sacello vel templo: ab habentibus indulgentias quinque Sanctorum recitando Rosarium vel Coronam Christi aut B. Virginis: ab habentibus indulgentias S. Caroli 5. Pater & Ave domi vel in Ecclesia dicendo: à Sodalibus Congregationis Franciscanorum 5. Pater & Ave cum Gloria Patri. & sexto Pater & Ave cum Gloria pro Pontifice, ubicunque placuerit, recitando: denique à frequentantibus templum Societatis Jesu, quinque Pater & Ave ad honorem SS. quinque vulnerum dicendo. Notandum est, has indulgentias sæpiùs uno die obtineri posse, si sæpiùs præscriptæ preces & visitationes peragantur, ut P. Gobat. p. 2. thes. c. 8. n. 348. ex multorum auctoritate ratione probat.

Indulgentiæ plenariæ in templis Societatis Jesu præter Stationes obtineri possunt. 1. Singulis mensibus festis in Dominica præscripta. 2. In festis B. Virginis, & Domini nostri, & prima Dominica mensis, si post Communionem dicamus Miserere, aut ter Pater & Ave dicatur ab iis, qui Sacramenta in his templis frequentare, id est, aliquoties per annum sumere consueverunt. 3. In festis Circumcisionis (in forma Jubilæi) & SS. Ignatii & Francisci Xaverii, & Francisci Borgia.

Denique indulgentiæ plenariæ omnibus fidelibus concessæ sunt ferè istæ. 1. Si quis ad signum salutationis Angelicæ ter salutationem Angelicam recitet cum tribus versibus *Angelus Domini*. Has indulgentias ab Adriano VI. concessas

testatur P. Gobat p. 2. c. 30. n. 590. quod idem etiam confirmant Lezana, Leander, Rheita, Escobar, Laym. quos refert & sequitur Diana p. 11. tr. 16. ref. 1. 2. In morte, qui SS. nomina ore vel corde invocaverint, dummodo prius consuetudinem istius invocationis habuerint. Ita ex Bullario Sixti V. testatur Rodriquez apud P. Gobat p. 2. c. 31. num. 602.

II. Observer, & meminerit Confessarius, ad hoc, ut indulgentiæ obtineantur, non esse necessarium, ut quis sciat, se posse illas lucrari, sed sufficere, ut præscripta opera peragat, uti Diana p. 10. tr. 16. ref. 1. plurimos alios referens, & cum eo Lugo d. 27. sec. 6. n. 81. & alii docent.

III. Observer, posse per idem opus binas indulgentias obtineri, unam pro se, & alteram pro animabus, si fortè eadem die plures sint propositæ, aut quis diversa metalla habeat, quibus diversæ indulgentiæ sunt concessæ. Ita P. Gobat p. 1. c. 18. n. 209. & alii.

IV. Observer non esse opus, ut illa opera, quæ ad indulgentias lucrandas præscribuntur, sint libera, sed etiam ex præcepto perfici solita sufficere; hinc si Pænitenti pro pænitentia imponatur Communio & Confessio, poterit per eas lucrari indulgentias, quæ iis operibus sunt concessæ, uti iterum cum aliis P. Gobat p. 1. c. 15. n. 172. & seqq. ostendit.

V. Observer, ad hoc, ut possit propter indulgentias minorem imponere pænitentiam, aut omnino nullam, non requiri, ut certò sciat, Pænitentem eas lucraturum, sed sufficere, quòd probabiliter judicare possit, cum omnes condiciones pro indulgentiis obtinendis impleturum, atque adeò & indulgentias obtenturum.

Qu. 3. *Quas pænitentias imponere debeat, aut possit Confessarius?* R. ut hac in parte officio suo satisfacere tantò facilius possit, duo illi potissimum scienda esse. Primum est, quænam opera in genere Pænitentibus imponere possit. Nimirum 1. non tantum actus externos, sed etiam internos, puta fidei, spei, &c. Ita Suar. Lugo & alii communiter, teste Dicast. d. 14. du. 6. n. 85. 2. non tantum occulta, sed etiam publica opera, si ita expedire videatur saluti Pænitentis, & aliorum ædificationi. Ita S. Thom. Suar. Vasq. & alii passim. 3. non tantum libera, sed etiam præcepta. Ita Suar. Vasq. Diana, Lugo, Dicast. & multi apud hos cit. 4. non tantum Pænitent

renti

zenti ipsi, sed etiam Defunctis applicanda. Ita Lugo, Arzius, Diana, Amicus, Ferd. de Castro.

Secundum est, quænam opera in specie injungere possint. In autem omnia ad orationem, jejunium, & eleemosynam revocari possunt. Et primò quidem ad orationem revocantur sequentia ferè. 1. Rosarium, Officium B. V. Psalmi penitentiales, Litanie, Preces Congregationis &c. 2. Confessio Communio. 3. Auditio Missæ. 4. Concionis & Vesperarum frequentatio. 5. Lectio libri spiritualis. 6. Usus examinis conscientie. 7. Renovatio formulæ Congregationis. 8. Meditatio. 9. Oblatio matutina suorum operum. 10. Propositum matutinum abstinendi à certo peccato. 11. Contritio de peccatis elicienda ante somnum. 12. Ante somnum genua flectere coram Crucifixo, & dicere cum Latrone: Domine memento mei propter sanctam passionem tuam. Aut cum Publicano: Domine propitius esto mihi peccatori; aut alium similem affectum elicere. 13. In tentationibus profere SS. nomina JESU, MARIÆ. 14. Interdiu certam quandam orationem jaculatoriam adhibere v. g. DEUS meus, & omnia aut: Quid mihi est in cælo, & à te quid volui super terram? aut: Fecisti nos Domine ad te, & inquietum est cor meum donec requiescat in te: aut: Quomodo possum hoc facere, ut peccare in conspectu DEI mei? 15. Sententiam quandam brevem aliquot diebus semel iterumque ruminare v. g. vanitas vanitatum, & omnia vanitas, præter amare DEUM, & illi soli servire. aut: Statutum est omnibus hominibus semel mori, & post hoc judicium: aut: Me dereliquerunt fontes aquæ vivæ, & foderunt sibi cisternas, quæ continere non valent aquas.

Secundò ad jejunium revocantur. 1. Die Veneris aut Sabbathi jejunare. 2. Abstinere ab uno ferculo, aut potu gratissimo. 3. Abstinere per hebdomadam, aut certum diem ab hospitio, aut saltu, aut lusu. 4. Abstinere certo die omni cibo, aut potu extra tempus prandii aut cœnæ. 5. Flagris aut alio instrumento corpus castigare. 6. Flexis genibus & expansis brachiis preces aliquas persolvere. 7. Osculari terram. 8. Quotidie per certum tempus aliquem laborem molestum peragere. 9. Dolores morbi aut laboris molestias, aut aliam afflictionem DEO in satisfactionem offerre, & conari patienter eas persolvere.

ferre. 10. Continere se ab omni vitio per unum, alterumve diem. 11. Vitare socium aliquem malum.

Tertiò ad eleemosinam revocantur. 1. Pecuniam, cibum, potum pauperibus largiri. 2. Visitare ægrotos, aut inservire cum charitate. 3. Certas preces pro Defunctis quotidie recitare. 4. Sua opera per certum tempus pro Defunctis offerre. 5. Curare Missas legi pro Defunctis. 6. Indulgentias illis liberaliter applicare. 7. Remittere offensas. 8. Instruere Filios aut alios in rebus ad fidem aut vitam Christianam pertinentibus. 9. Visitare captivos, eosque solari. 10. Mortuos ad sepulturam comitari. 11. Orare pro peccatorum conversione. 12. Cooperari ad emendationem Proximi.

Qu. 4. Quid circa commutationem penitentia observandum sit Confessario? R. duo potissimum ad hanc requiri. Primum est, ut sciat, quas sententias in commutatione sequi tuto possit. Secundum est, ut sciat regulas quasdam ex receptis aliis doctrinis deductas, quibus se in hac commutatione dirigere possit, quales quidem sequentes esse possunt.

Prima Regula. Confessarius posterior eandem habet in commutanda penitentia, ejusque quantitate taxanda potestatem, quam prior habuit, qui eam primò injunxit, cum ille in hujus defectum substituatur in ordine ad hunc actum.

Secunda. Penitentia, quæ priùs proportionata fuit peccatis, si postea ob subjecti aut alterius circumstantiæ mutatione notabiliter gravior reddatur, non obligat amplius, quam secundum eam portionem, quam in his circumstantiis habet cum ipsis peccatis. Ratio est, quia mens Confessarii imponentis penitentiam non erat alia, quam ut stantibus iisdem circumstantiis præscriptam ab eo penitentiam Pœnitens persolveret.

Tercia. Si penitentia à Confessario imposita major sit, quam pœna, quam Pœnitens debet, non tenetur hic ad penitentiam implendam. Hinc si Confessarius imposuisset penitentiam pro peccatis in confessione explicatis proportionatam (quantum prudenti conjectura tunc assequi potuit) & Interea Pœnitens dimidiæ partis peccatorum indulgentiam obtinuit, non tenetur nisi ad mediam partem pœnæ persolvendam. Ratio est, quia satisfactio tantum imponitur subjecto capaci, ergo non ultra obligat, quam subjectum capere possit.

Quar-

Quarta. Quidquid boni operis facit Pœnitens in stata gratia, cedit in satisfactionem pro pœna ex antiquioribus peccatis debita (antiqua enim debita, sicut tempore, ita & peccata sunt potiora, nisi ipse Creditor aliter suam intentionem mutet) ergo si Pœnitens post impositam pœnitentiam multa bona opera exercuit, jam hoc ipso minoris pœnæ capax factus est, & que ad eum pœnitentia à Confessario imposita indirectè immutata est.

Quinta. Si debitum aliqua ex parte dubium est, prudenter facit Exactor, si partem illius cum suavitate eliciat, quam si rigide nimis exigendo efficiat, ut totum onus à se debitor excutiat; unde satis est, aut Confessarius eum disponat ad partem pœnitentiæ licet modicam implendam, quam ut totam negligi, & Sacramentum non integrum relinqui permittat.

Sexta. Ratio satisfactionis in actu non sequitur meritum pœnalitatis, sed meriti; hinc tantò actus est magis satisfactorius, quantò magis meritorius est, ut bene Jo. Sancius d. 3. q. 1. n. 2. & cum eo communiter alii docent.

Septima. Medicinalis pœnitentia non obligat, quando satisfactoria non obstringit. Ita Lugo d. 27. l. 2. n. 2. dicitur communem esse sententiam; & meritò, quia alioquin medicinalis impositio constitueret distinctam partem Sacramenti, cum possit dari casus, in quo nulla pœnitentia, sed sola medicinalis applicari deberet. Unde sequitur, si Confessarius post imponendo levem pœnitentiam liberare Pœnitentem à peccato reatu pœnæ, non obligari ipsum ad graviolem pœnitentiam, quæ simul medicinalis sit, ei imponendam.

Qu. 5. Quid circa actualem impositionem pœnitentiæ observandum sit Confessario? R. 2. Attendendum, ne pœnitentia injungatur in præjudicium tertii, qualis esset, si Ancillæ conjugibus jejunia, aut aliæ duriores carnis castigationes imponerentur, quibus debilitate officio suo comode fungi non possent. R. 2. Curandum, ut ejusmodi pœnitentia imponatur, quæ non tantum satisfactionis, sed etiam medicinalis sit. R. 3. Non tantum numerus peccatorum, sed etiam meritum, tritio, sexus, ætas, status Pœnitentis, & commoditas, quæ habet ad exequendam pœnitentiam consideranda sunt. Si Pœnitens pœnitentiam justè impositam suscipere non potest, tum hac vel simili ratione ad eam suscipiendam inducatur.

est: Dicitur, mi fili, si Latroni ad mortem gravissimam damnato supplicium illud commutaretur in unicum colaphum, si mulque promitteretur ingens pœmium, si hunc patienter existeret, an putas, hunc latronem justas habiturum causas, conditionem istam recusandi? Ecce, sic res tecum se habet, ad mortem inferni æternam damnatus es, cum qua pœna, si hæc, quam injunxi, pœnitentia comparetur, ne colaphi quidem mensuram adæquat, an ergo etiamnum tergiversaberis in illa acceptanda? R. 5. Si necdum acquiescat, temperet eam nonnihil; satius enim est, Pœnitentem cum parva pœnitentia ad purgatorium, quàm cum magna ad inferna mitti.

Qu. 6. *Quanta pœnitentia pro uno peccato mortali injungenda sit?* R. quoad hoc non convenire Authores; alii enim spiritui lenitatis ducti malunt plerumque videri minus, quàm nimium injunxisse; alii in majores pœnitentias inclinant; rectissime judicare videntur illi, qui totam hanc rem prudentiæ Confessarii relinquendam censent, qui, si ante, quàm ad confessiones audiendas accedat, auxilium divinũ sedulo imploret, meritò sibi polliceri poterit, DEUM sibi inspiraturum, quàm cui vis Pœnitenti satisfactionem injungere debeat. Quòd si tamen in hoc judicio eum aberrare contingeret, DEUS illi non imputabit, cum planè culpandus non videatur Judex, qui judicium tulit, quòd ipsi ratio, causæque conditio dictavit.

Qu. 7. *Quæ pœnitentia in specie diversis statibus imponenda sunt?* R. Etiam hinc totam decisionem unctiõni S. Spiritus & prudentiæ Confessarii relinquendam videri. Nihilominus ut juniores Sacerdotes aliquam directionem habeant, placet aliquas pro diversis statibus subnectere.

Pro Sacerdotibus.

His non facilè orationes longæ & multæ sunt imponendæ, cum ordinariè præscriptæ Breviarii preces satis proluxæ videantur. Ergo si graviolem pœnitentiam ob peccata luxuriæ vel ebrietatis mererentur, expedit illis jejunia, & frequentioram Confessionem, vel Lectionem libri spiritualis v. g. de quatuor novissimis, vel castitate, aut quinque Pater & Ave expansis brachiis per aliquot dies recitanda imponi, ita tamè ut mo-

ut moneantur in fine, si pœnitentia nimis parva sit, ipsos, ut pote peritos Medicos spirituales jam antè nôsse, quod pœnitentia hæc quantitati peccatorum non respondeat, suaderent, proinde, ut reliquum spontaneis satisfactionibus supplere studeant.

Pro primariis Personis.

His ferè jejunia injungi non possunt, nec castigationes corporis, quia domestici facilè venirent in suspensionem, quod tale jejunium à confessario impositum esset, maxime si magis quam alias jejungere consuevissent. Itaque poterunt eis imponi vel Confessiones & Communiones menstruæ; vel per aliquam quotidianam flexis, si commodè fieri possit, generatim persolvendæ, vel elemosyna (sive corporalis, sive spiritualis) vel lectio spiritualis, vel abstinencia ab uno certo potu aut cibo, nam mirè conducunt tales victoriae, licet parvæ, ad divinum auxilium promerendum.

Si Matrôna esset, quæ se de superbia & luxuriosis actibus multis accusaret, posset ei imponi, ut sequenti mense confiteatur & communice, & quotidie coram Crucifixi Pater & Ave per certum tempus recitet adjungendo hæc vel similia verba: Ah dilectissime Domine Jesu, tu pedes in cruce totus nudus, & doloribus plenus, & ego non habesco superbis vestibus vestiri, & fœdas voluptates secum ab sit hoc à me, Domine.

Pro Civibus, & mediocris fortunæ hominibus.

His utpote labore domestico plerumque occupatis vitia imponi pœnitentiæ, quàm orationes, aut alia similia exercitia, aut quandoque actus unius aut alterius virtutis. Quia verò diversis dediti sunt vitiis, ideo diversa etiam pœnitentia illis præscribi debent, v. g. si sint in rebus divinis negligentibus, poterit illis imponi, ut diebus festis etiam Concilio & Vesperis intersint, & sub his certas preces persolvant. Si ebriosi, ut unâ alterâve hebdomade ab hospitio abstineant. Si luxuriosi, ut quotidie manè aliquot Pater & Ave flexibus recitent, & proximo triduo vel octiduo ad honorem Christi Crucifixi à mala societate abstineant. Si furtis &

ibus dediti, ut singulis hebdomadis, si possint, dent certam quantitatem elemosynæ. Pro omnibus autem vitiis generaliter convenit, ut manè, dum surrexerunt, flectant genua & simile suspirium eliciant: O Jesu Servator mi, ego firmissime statuo, hodie propter te ab hoc scelere abstinere: adjuva infirmitatem meam. DEUS in adiutorium meum intende: Domine ad adjuvandum me festina. Item si imponatur, ut per unum alteramve diem, aut omnia, aut pleraque opera offerant pro animabus purgatorii.

Pro Juvenibus.

His quandoque (sed rarò) imponi possunt jejunia sabbatina, si luxuriæ vacent. Præsertim autem hos affefaciat Confessarius ad preces matutinas & vespertinas (maximè examen conscientie) diligenter peragendas, Missam quotidie audendam libros spirituales legendos, intentionem sapiùs eliciendam aut renovandam. Hinc si quis multa peccata contra castitatem admissa confiteretur, injungi illi potest, ut post quatuordecim dies iterum confiteatur, & communicet; & si habere possit ex Congregatione, vel aliunde ex libello aliquo spirituali quotidie per hebdomadè, unam, alteramve faciem aut paginam legat præcipuè ex Niceta, Inferno, Trismegisto, Drexelii &c. Aliàs injungi potest, ut quotidie per certum tempus examen conscientie faciat, ibique ferium dolorem, præcipuè de hoc vitio eliciat. Quandoque imperari potest, ut quotidie per certum tempus Missæ intersit & preces Congregationis (si cui inscriptus est) studiosè persolvat. Si gula vitio nimis deditus adverteretur, injungi posset, ut proximo mense vel hebdomade ab hospirio abstineat: die Sabbati ad honorem B. V. extra tempus prandij nihil comedat aut bibat. Si accusaret se de tempore otiosè transacto, & lusùs immoderato usu, præscribi posset, ut per quatuordecim dies sequentes quotidie per horam studio vel labori vacet, & die Veneris ac Sabbati saltem à lusu ad honorem Christi & B. V. abstineat. Si in rebus divinis negligens deprehenderetur, imponi posset, ut per unam alteramve hebdomadem nunquam absit à sacro sine justa causa, in Vesperis librum spiritualem legat, quotidie formulam Congregationis renovet, ejusdemque conventibus diligenter intersit.

Instruct. V.

D

Pro-

Pro Rusticis & Simplicioribus.

His ferè preces injungi debent, & quidem plerumque tales, quas statim eodem die festo, aut proximo perfolvere possunt, v. g. Rosarium, aut alius certus numerus precum, quem adierunt. Quandoque tamen expedit illis injungi, ut proximo mense, cum manè surgunt, recitent ter Pater & Ave, & suis labores simplici modo DEO offerant, noctu verò eandem iterum preces recitent, addantque hoc vel simile suspirium: Ah Domine, propitius esto mihi maximo peccatori. Ah Domine JESU Redemptor mi, doleo ex corde, quòd te summum bonum tam graviter offenderim. Similes pœnitentiæ scelerum etiam ancillis & servis imponi possunt, ita tamen, ut monentur, ne nimis anxij sint, sed, si obliviscantur uno die, alio cogitent penitent.

DE SEPTIMA OBLIGATIONE
Ad exhortatiunculam faciendam.

Qu. I. An Confessarius obligatus sit ad exhortandum Penitentem, ut vitia sua vitamque emendet? R. Et si per se non videatur obligatus ad hoc præstandum, non exiguum tamen fructum sperare poterit, si similem adhortationem, ubi commode poterit, prudenter & opportunè adhibeat, quod ut præstare queat, sequentia diligenter observet.

I. Homines religiosi, docti & valde graves, aut in magis dignitate constituti (præcipuè si viri sint) plerumque non sunt arguendi aut admonendi, cum prudenter supponi possit, quòd ipsi jam sciant officium suum, neque adeò magnum ex tali adhortatione fructum hausturi sint.

II. Etiam pueros & puellas non multùm exhortari convenit, cum plerumque non intelligant doctrinas à Confessario datas; si verò se verè arguantur, aut increpentur, facile deterreri se sinant à Confessione, unde non modicum illis detrimentum oriretur. Laudandi potiùs sunt, & admonendi breviter, ut pergant egregiè in bene cœptis, præcipuè autem ad hoc vel illo vitio, cui subjectos illos advertit, sedulo abstinere.

III. Etiam eos, qui frequenter confitentur, si multi Penitentes adsint, plerumque sine adhortatione dimittet, si in